

rösträtt icke må utöfvas af aktiebolag för mera än en tjugonedel och af annan röstberättigad för mera än en tiondedel af kommunens hela fyrktal eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar.

Stockholm den 27 januari 1899.

Oswald Emthén.

Häruti instämma:

C. J. Öberg. C. Bergström.

N:o 197.

Af herr **O. Emthén**, om ersättning till nämndemän för biträde vid vägsyn.

Vid riksdagarne åren 1895 och 1896 väcktes inom denna kammare tvenne särskilda motioner om införande i 35 och 53 §§ väglagen af bestämmelse derom, att nämndemän, som vid vägsyn biträdde, skulle ega att af vägkassan uppbära viss ersättning; men blefvo dessa motioner af lagutskottet afstyrkta, och godkände sedan Riksdagen utskottets hemställan.

Såsom skäl för afstyrkandet anfördes af lagutskottet hufvudsakligen, att stadgandet i 35 § väglagen om skyldighet för nämndemän att delta i vägsyn ej ålagt nämndemännen något ytterligare besvär utöfver hvad förut redan enligt 1734 års lag varit stadgadt och att ersättning till dem för utförande af det uppdrag, som enligt förstnämnda lag lemnats dem, icke varit medgifven; att utskottet, med hänsyn till nämndemansbefattning-

gens hufvudsakliga karakter af förtroendeuppdrag, ansåge icke vara lämpligt att föreslå ytterligare ersättning till nämndemännen utöfver den, som genom särskilda författningar blifvit dem tillerkänd för vissa extra förrättningar; samt att en dylik ändring skulle för de väghållningsskyldige kunna medföra ganska afsevärda kostnader.

Emellertid är ju att märka, att, om än vägsynebesväret redan tidigare ålegat nämndemännen, detsamma dock då var betydligt lindrigare, än nu är fallet.

Särskildt efter väglagens tillkomst har detsamma blifvit i hög grad betungande och visat sig medföra ej blott stort besvär och afsevärd tidspillan — väghållningsdistrikten äro ju flerstädes, särskildt i Norrland, synnerligen vidsträckta — utan äfven rätt ansevärd direkta kostnader. Och med hänsyn till denna förändring i besvärets omfattning torde den omständigheten, att för dess fullgörande ersättning förr ej utgått, icke kunna tillmätas någon större betydelse.

Vidare må framhållas, att, om än nämndemansbefattningen är att anse som ett förtroendeuppdrag, man väl ej behöfver frukta, att denna befattningens karakter skall rubbas eller dess anseende minskas, derför att dess innehafvare beredes ersättning för de med vägsyneförrättningen förenade direkta kostnader — allra helst som ju nämndemännen redan, enligt hvad utskottet sjelft erinrat, åtnjuta ersättning för vissa extra förrättningar.

Att det nuvarande förhållandet i många fall kan vålla väsentliga olägenheter, är gifvet, då det ju, med hänsyn just till de jemförelsevis stora kostnader, vägsynebesväret medför, kan befinnas omöjligt att till nämndemän antaga eljest fullt lämpliga personer, men hvilkas ekonomi ej tillåter dylika utgifter.

Hvad angår de kostnader, en dylik ändring skulle medföra, är väl troligt, att dessa blifva ej obetydliga; men då, enligt hvad allmänt känt är, inom en mängd väghållningsdistrikt godtgörelse till nämndemännen redan nu under hand och fullt frivilligt utgår, så torde väl deraf kunna slutas, att godtgörelsebeloppet ej verkar alltför betungande, och visst är, att vida mera betungande är för nämndemännen det nuvarande förhållandet.

För min del kan jag ej finna annat, än att de skäl, som tala för vidtagande af en lagändring i ofvan angifna syfte, vida öfverväga de af lagutskottet uttalade betänkligheter; och får jag för ty vördsamt hemställa,

att i 35 § väglagen måtte införas stadgande derom, att nämndeman, som biträder vid vägsyn, eger tillgodonjuta dagarfvode enligt 5 klassen i gällande rese-

reglemente samt skjutsersättning, beräknad efter lega för en häst för hvarje kilometer väg, som besigtigats, samt att i 53 § samma lag måtte införas stadgande att berörda vägsyningskostnader skola ur vägkassan utgå.

Stockholm den 28 januari 1899.

Oswald Emthén.

Häruti instämma:

C. J. Öberg. C. Bergström.

N:o 198.

Af herr **C. Lindhagen**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t*
angående lagstiftning om testamentsexekutorer.

Man brukar ibland beteckna såsom en lucka i vår lagstiftning, att den ej stadgar något om testamentsexekutorer och deras befogenhet.

Denna syn på saken kan dock ej gerna vara riktig. Ty den, hvilken förordnats till verkställare af en aflidens yttersta vilja, behöfver i sjelfva verket ingen vidare fullmakt, än den han fått genom testamentet. När det enligt lag är medgifvet bestämma om egande- och nyttjanderätten till sin kvarlåtenskap och i öfrigt föreskrifva vilkor för dess användning, så bör det äfven vara medgifvet utse någon att med testators magt och myndighet under boutredningen taga boet i besittning i ändamål att bringa testators vilja till verkställighet.

Då detta är alltför påtagligt, anses också vanligen den antydda bristen i lagstiftningen gälla endast testamentsexekutors behörighet att tillträda sitt uppdrag redan vid dödsfallet och innan testamentet »vunnit laga kraft». Men det är svårt att förstå, huru man skall kunna förmena honom öfver-